

„AVEREA” UNUI OFIȚER ARDELEAN DIN ANII MARELUI RĂZBOI – NĂSĂUDEANUL ALBERT PORKOLÁB

Ion CÂRJA, Dan Lucian VAIDA, Dan PRAHASE

Preocupările istoriografice legate de Primul Război Mondial, atât cele mai vechi cât și cele de dată recentă, revigorate de Centenarul mării conflagrații, au îmbogățit pe plan internațional și la noi literatura unui subiect despre care s-a scris deja enorm, în răstimpul unui veac care a trecut de la evenimente. Ceea ce se poate spune, la o privire de ansamblu, este că pe lângă temele și perspectivele de abordare tradiționale, care se regăsesc de multă vreme în scrisul istoric dedicat subiectului, înregistrăm un efort real de a inova, tematic și metodologic, de a scoate în evidență noi fațete ale problematicii și de a lărgi „teritoriul istoricului” interesat de studierea perioadei 1914–1918. Istoriografiile occidentale au întâmpinat „Centenarul Marelui Război” cu o cheie de lectură proaspătă a evenimentelor de acum un secol, iar la acest trend istoriografic a făcut eforturi de sincronizare și scrisul istoric din România. Dintre tendințele noi care s-au remarcat în dezbaterăa temei, menționăm încercarea de tratare a războiului ca fenomen global (*Global War*)¹, depășirea viziunilor înguste și a unor partizanate naționaliste, atât de frecventate de istoriografiile „naționale” ale acestei teme în ultimul secol² și, de asemenea, scrierea unei „istorii culturale” a Primului Război Mondial, care să pună accent pe experiența directă și nemijlocită de care a avut parte umanitatea și care, la nivel de discurs și receptare, să depășească zona istoriilor „oficiale” și „canonice” ale conflagrației³. În această ordine de idei, salutăm intrarea în circuitul științific a unor surse care nu s-au bucurat, în trecut, de o prea mare atenție, așa cum sunt fotografiile, cărțile poștale și corespondența militarilor de pe front cu familiile și cu cei rămași acasă⁴. Această

¹ Jay Winter, *The Cambridge History of the First World War*, vol. I. *Global War*, Cambridge, Cambridge University Press, 2014.

² Două exemple sugestive pe această temă, vezi: Jean-Jacques Becker, Gerd Krumeich, *La Grande guerre. Une histoire franco-allemande*, Paris, Tallandier, 2008, tradusă în limba germană sub titlul: *Der Grosse Krieg. Deutschland und Frankreich, 1914–1918*, Essen, Klartext Verlag, 2010; Nicola Labanca, Oswald Überegger (coord.), *La guerra italo-austriaca (1915–18)*, Societă editrice il Mulino, Bologna, 2014.

³ Vezi Doru Radosav, *Memoria „de jos” a războiului. Câteva considerații*, în „Anuarul Institutului de Istorie Orală”, XIV, 2014, pp. 5–54.

⁴ A se vedea în acest sens: Marius Cristea, Smaranda Cutean, *Memorie și onoare, românii în primul război mondial. Album. Volum dedicat aniversării a 90 de ani de la Marea Unire din 1 Decembrie 1918*,

direcție nouă a fost însoțită, în istoriografia românească a temei, de continuarea unor preocupări tradiționale: publicarea sau reeditarea surselor primare clasice, așa cum este memorialistica, gen documentar cultivat cu predilecție la noi după 2014 și nu numai.

În acest context al lărgirii orizontului de interes și abordare a primului conflict mondial, și în scrisul istoric românesc au apărut problematici și personaje noi, pe care demersul de studiu și cercetare le-a forțat să-și părăsească anonimul. Astfel, preluarea de către Muzeul Grăniceresc Năsăudean a colecției de fotografii și cărți poștale rămase de la Albert Porkoláb a prilejuit restituiră unei figuri de ofițer ardelean din vremea Marelui Război, despre care nu s-a știut aproape nimic până atunci. Contribuția istoriografică prin care s-a finalizat acest demers arată utilitatea unei atari perspective de abordare a subiectului, și faptul că sunt puse în evidență figuri care nu aparțin istoriei oficiale, consacrate, a Primului Război Mondial, dar care sunt departe de a fi lipsite de relevanță pentru mai buna înțelegere a temei. Lucrarea *Un ardelean în Marele Război: Albert Porkoláb (1880–1920)*, ne prezintă o figură dintre cele mai interesante, un ofițer de carieră care a suportat ca mulți alții, zeci și sute de mii de militari, ofițeri și soldați, teroarea mării încleștări⁵. Albert Porkoláb este interesant mai întâi prin biografie și prin traseul de carieră pe care l-a parcurs: născut într-un orașel ca Năsăudul, în centrul fostei zone militarizate de Habsburgi în secolul al XVIII-lea, unde cariera de ofițer era una prestigioasă și oferea posibilitatea depășirii propriei condiții și a ascensiunii sociale, urmează cursurile Școlii de cadeți de infanterie de la Budapesta, după care va începe o carieră de ofițer la Regimentul k.u.k. nr. 63 Infanterie din Bistrița. Traseul carierei sale va fi marcat de prima conflagrație mondială a secolului XX: a luptat cu regimentul său pe frontul răsăritean al conflictului (în Galiția, îndeosebi) și pe cel sud-vestic (italian), la întoarcerea acasă de pe front, Albert Porkoláb având gradul de maior. În tot acest răstimp a deținut funcții de comandă impor-

Editura Altip, Alba Iulia, 2008; Christophe Prochasson, Florin Țurcanu (coord.), *La Grande Guerre. Histoire et mémoire collective en France et en Roumanie*, New Europe College-Institut d'études avancées, București, 2010; Dorin Giurgiu, Marius Cristea, Ioana Rustoiu, Smaranda Cutean, *Regii României Mari la Alba Iulia. Album*, Editura Altip, Alba Iulia, 2013; Carol Bereczky, *Album cu fotografii din Primul Război Mondial. Album mit Fotos aus dem Ersten Weltkrieg. Első-Világháborús fénykép-albuma. World War I. Photos Album*, Frontul Democrat al Germanilor din Județul Caraș-Severin, Asociația Germană de Cultură și Educație a Adulților Reșița, Editura „Banatul Montan”, Reșița, 2014; Rudolf Dinu et al., *I Romeni e la Grande Guerra 1914–1918. Mostra foto-documentaria in occasione del centenario della Grande Guerra (1914–2014)*, Institutul Cultural Român, București, 2014; Cornel-Constantin Ilie (coord.), *România în Marele Război/Romania in the Great War*, Muzeul Național de Istorie a României, București, 2016; Ion Cârja, Lucian Vaida, Loránd L. Mádly, Dan Prahase (editori), *Un ardelean în Marele Război: Albert Porkoláb (1880–1920)*, Editura Argonaut&Editura Mega, Cluj-Napoca, 2016; Alin Ciupală, *România în timpul Primului Război Mondial. Aliați, adversari și propagandă. O istorie în imagini*, Monitorul Oficial. Editură și Tipografie, București, 2018; *Albumul Marii Uniri, Samoilă Mârza*, text introductiv de Radu Mârza, Monitorul Oficial. Editură și Tipografie, București, 2018.

⁵ Ion Cârja, Lucian Vaida, Loránd L. Mádly, Dan Prahase (editori), *Un ardelean în Marele Război: Albert Porkoláb (1880–1920)*, Editura Argonaut&Editura Mega, Cluj-Napoca, 2016 (în continuare se va cita: *Un ardelean în Marele Război*).

tante: a fost adjutantul comandantului de regiment, a comandat o perioadă unul din batalioanele aflate în componența Regimentului k.u.k. nr. 63. Albert Porkoláb este o figură interesantă și demnă de a fi studiată tocmai pentru complexitatea carierei pe care a făcut-o, ca militar: după ce a servit timp de 18 ani în calitate de ofițer în armata austro-ungară, acesta a trecut în armata română, la scurt timp după terminarea războiului și Unirea Transilvaniei cu România⁶. A abandonat așadar drapelul, uniforma și celelalte concepte de loialitate ale unei armate defuncte și s-a integrat în armata română, realizând astfel el însuși ceea ce literatura de specialitate numește astăzi un „transfer de loialitate”, despărțirea de imperiul dualist care intrase în faza de structurării implacabile, dublată de alegerea de a-și continua cariera în armata României Mari (a fost încadrat în Regimentul 81 Infanterie Dej, prima unitate militară românească înființată la începutul anului 1919 în orașul-reședință al fostului comitat Solnoc-Dăbâca, numit în perioada interbelică „județul Someș”⁷). Din armata fostei monarhii dualiste în cea română au trecut, după 1918, numeroși ofițeri de etnie română, care serviseră până atunci în structurile armate austro-ungare. Intrarea în armata română a unui fost ofițer k.u.k., care luptase până la capăt sub stindardul austro-ungar și care se mai numea și „Porkoláb” este demnă de interes pentru modul în care se s-au reconfigurat identitățile și loialitățile în Transilvania la sfârșitul Primului Război Mondial. Nu în ultimul rând, Albert Porkoláb este demn de cel mai mare interes din perspectivă istoriografică, datorită bogatei colecții de fotografii și cărți poștale pe care ne-a lăsat-o, și care sunt deosebit de relevante pentru memoria războiului și pentru o lectură din perspectiva „istoriei culturale” totodată, pe marginea mării confruntări de acum un secol⁸. Ofițerul năsăudean este, astfel, un personaj complex, care ne transmite peste timp, prin urmele documentare care-l evocă, o mărturie deosebit de valoroasă cu privire la ceea ce a însemnat viața, iubirea, moartea, în Marele Război și în afara acestuia.

Sursele documentare care prezintă experiența nemijlocită a lui Albert Porkoláb, ca ofițer austro-ungar și participant la prima conflagrație mondială, sunt în primul rând cele peste 300 de fotografii și circa 40 de cărți poștale, editate în cuprinsul lucrării mai sus menționate, la care se adaugă, dosarul său „de cadre”, păstrat la Arhivele de Război din Viena, precum și documentația care atestă trecerea sa în structurile armatei române și respectiv avansarea la grad de locotenent-colonel, în anii 1919–1920. Experiența sa „profesională” în această nouă ipostază, de ofițer al armatei române, va fi una scurtă din nefericire, ca urmare a faptului că Albert Porkoláb s-a întors de pe front cu o stare de sănătate zdruncinată, care a dus spre un sfârșit implacabil: a murit la vârsta de 40 de ani, într-un spital din Cluj, în data de 18 februarie 1920⁹. Câteva documente descoperite foarte recent la Serviciul Județean Bistrița-Năsăud și la Muzeul

⁶ Pentru parcursul de carieră al lui Albert Porkoláb, vezi *Ibidem*, pp. 12–22.

⁷ Colonel (r.) Gheorghe Tanco, *Regimentul 81 Infanterie „Dej” 1919–1940*, prefață, introducere și volum îngrijit de Constantin Albinet, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2018.

⁸ *Un ardelean în Marele Război*, pp. 22–27, 33–241.

⁹ *Ibidem*, pp. 16–27.

Grăniceresc Năsăudean sunt în măsură să întregască „moștenirea” Porkoláb și imaginea cu privire la ceea ce lasă în urma sa, la capătul vieții pământești, un personaj de această factură. Semnătura sa pe o carte în limba germană editată la Viena în anul 1875¹⁰, alături de un ex libris¹¹, în sine nu spun foarte multe dar evocă un personaj a cărui formare intelectuală și profesională a presupus o anume întâlnire cu lumea cărților. Și mai interesante și mai semnificative în această ordine de idei sunt documentele care au rezultat cu ocazia efectuării succesiunii, în anul 1923, după moartea ofițerului, și a împărțirii cu această ocazie a bunurilor sale personale, în beneficiul rudelor apropiate din Bistrița și Năsăud¹².

Astfel, la aproximativ doi ani și jumătate de la decesul ofițerului Porkoláb se realizează succesiunea și se decide distribuția bunurilor personale către rude. Dispunem în acest sens de un Extras din procesul verbal întocmit în cabinetul lui Victor Pop, notar public în Dej, la 29 iunie 1923, „cu ocaziunea dezbaterii eredității lui Porcolab Albert”, precum și de două inventare de bunuri, unul întocmit la Năsăud în 22 martie 1922 (partea inițială a documentului este în limba maghiară) și un al doilea datat Bistrița 13 iunie 1923 (cu terminologia de început a formularului bilingvă, în limbile română și germană)¹³. În condițiile în care în istoriografia militară de la noi nu prea există asemenea surse primare, care să pună în evidență bunurile și recuzita personală a unui ofițer, considerăm că aceste câteva materiale documentare merită să facă obiectul unei restituiri.

Extrasul după procesul verbal redactat la Dej în cabinetul notarial Victor Pop, în data 29 iunie 1923, este documentul de bază în raport cu care cele două inventare opinăm că au statut de anexe. O primă informație semnificativă pe care o putem afla din acest extras este enumerarea rudelor apropiate, trecute în document ca „moștenitori legitimi”, astfel pe linie paternă este consemnată Porcolab Magdolna, căsătorită cu Boga Francisc, între timp decedată și ea, ca moștenitori figurând cei trei copii ai săi: Boga Roza, Boga Magdolna și Boga Berta. După mamă, moștenitorii lui Albert Porkoláb sunt ceva mai numeroși, este vorba cel mai probabil de copiii unei mătuși, Steinbach Papi, căsătorită Kublicica, după cum urmează: Kublica (Kublicica?) Francisc, Weisz Barta, căsătorită Anton, Weisz Roza, căsătorită Lupu, Weisz Leopold, Weisz Gustav și Weisz Iosif. Se cuvine să adăugăm o precizare importantă în acest context, faptul că ofițerul Porkoláb a lăsat un testament, după cum se precizează în deschiderea documentului din care cităm. Această mențiune nu este lipsită de semnificație, gestul de a transmite bunurile către urmași pe cale testamentară denotă disciplină și o anumită rigoare în modul de organizare a propriei

¹⁰ Vezi anexa II.

¹¹ Vezi anexa III.

¹² Documentele în original la Serviciul Județean Bistrița-Năsăud al Arhivelor Naționale, Fond Banca „Aurora” Năsăud, – secțiunea depuneri, dosar nr. 4/44, ff. 123 r-126 v (redate cu această ocazie în transcriere, vezi anexa I). Mulțumim cercetătorului Adrian Onofreiu pentru semnarea materialelor.

¹³ Vezi anexa I.

„posterități”, sub aspect material. Decizia în sine de a lăsa un testament este de asemenea sugestivă pentru starea de spirit a unui ofițer, care pe front a coabitat permanent cu pericolul pierderii vieții, iar odată încheiată conflația a avut de înfruntat serioase probleme de sănătate ce l-au făcut să ia în calcul, la modul serios, imposibilitatea de a le traversa cu bine și astfel a dorit să fie pregătit și pentru cea mai nedorită dintre eventualități, moartea. Trebuie adăugat și faptul că a doua categorie de moștenitori la care face referire extrasul după documentul de succesiune întocmit la Dej în 29 iunie 1923, sunt „erezii testamentari”: familia lui Francisc Osvanescki, de asemenea militar de profesie (colonel), și văduva Rozina Molnar, născută Gross¹⁴. În documentele de succesiune mai este menționat numele Idei Goldschmidt, văduvă la acea dată, nașa de botez a lui Albert Porkoláb, despre care se menționează că nu pretinde nimic din moștenirea finului său¹⁵. Deducem din extrasul făcut după procesul verbal de succesiune, că succesiunea propriu-zisă – transmiterea bunurilor rămase de la ofițerul decedat – s-a făcut atât către moștenitorii legitimi, rude apropiate pe linie paternă și maternă, practic unchi, mătuși și veri ai lui Albert, cât și către cei testamentari.

Lectura celor două inventare de bunuri, care ne-au parvenit împreună cu extrasul, relevă o înzestrare materială de un anumit nivel, mai degrabă mediu, am putea spune, specific unei persoane apropiate de clasa mijlocie a epocii. Recuzita de tip militar ocupă o anumită pondere, după cum era de așteptat, așa cum rezultă din primul inventar, înregistrat la Năsăud în 25 martie 1922. Semnificativ este faptul că obiectele menționate în cele două liste de inventar confirmă parametrii celor două loialități pe care Albert Porkoláb le-a asumat succesiv în cariera sa: austro-ungară și după război românească. „Veșminte și albituri”, „haine militarești”, pelerine, „capele militarești”, valize („cufere”), centură, sabie, baionetă, sugerează în mod explicit sfera de activitate a lui Porkoláb precum și cele două etape succesive ale carierei sale, prin menționarea explicită a provenienței unora dintre obiectele enumerate: „ungurești”, „românești”. Remarcăm, de asemenea, prezența unor piese vestimentare civile, de o anumită valoare bănească, așa cum sunt „un rând de haine civile”, evaluate la 700 de lei, „palton civil” la 200 de lei etc. Atrag atenția, în conținutul inventarului, cele două ceasuri de aur, unul cu lanț și altul fără, prevăzute cu o valoare bănească de 250 și respectiv 150 lei, accesorii ale unei anumite eleganțe vestimentare pe care un ofițer, în epocă, era obișnuit să o afișeze¹⁶.

O relevanță suplimentară pentru nivelul de stare materială al lui Albert Porkoláb sunt economiile sale bănești, sumele de bani menționate în cele două inventare de bunuri. Astfel, la banca „Mercur” din Năsăud este consemnată o depunere în valoare de 7500 lei, iar la o bancă din Târgu-Mureș 9650,70 lei. Se mai adaugă obligațiunile la împrumutul de război care se ridică la un total de 5000 de lei. Inventarierea bunurilor rămase după deces consemnează și

¹⁴ În colecția Porkoláb s-a păstrat o fotografie a Rozei (Rozinei) Molnar, vezi *Un ardelean în Marele Război*, p. 208.

¹⁵ Vezi anexa I.

¹⁶ *Ibidem*.

cheltuielile de spitalizare, la clinica din Cluj (560 lei), precum și cele aferente transportului de la Cluj după deces și respectiv a înmormântării la Năsăud (6000 lei). În fine, valoarea „curată” a moștenirii Albert Porkoláb, pe care o specifică extrasul după documentul de succesiune din 29 iunie 1923, adică sumele de bani lichizi, plus evaluarea bănească a celorlalte bunuri, duce la un total de 23830 de lei, care reprezintă așadar o sumă de bani negrevată de alte spese și care face obiectul succesiunii în beneficiul moștenitorilor, „legitimi” și „testamentari” deopotrivă¹⁷.

Ne spun ceva cele două liste de inventar despre eventualele reflexe și disponibilități culturale ale ofițerului Porkoláb? La drept vorbind, nu mare lucru, astfel încât la acest punct ceea ce putem face este să speculăm și să-l evocăm pe foarte tânărul Albert, ca elev cu foarte bune rezultate la învățătură în perioada în care a frecventat școlile năsăudene, care i-au permis să continue studiile și să-și construiască o carieră de ofițer pe baza acelorasi disponibilități intelectuale de care a dat dovadă de timpuriu. Un amănunt găsim, totuși, în inventarul încheiat la Bistrița în 13 iunie 1923, care menționează la poziția 7 un „Kofer cu cartie” (documentul original conține numeroase greșeli de dactilografare, astfel putem presupune că ar fi vorba de „cufăr cu cărți”!)¹⁸. În sprijinul prezenței cărților în viața cotidiană a ofițerului pe care l-am ales spre studiu, pledează o fotografie din colecția personală, datată 5 august 1914, care-l înfățișează pe Albert Porkoláb așezat pe o canapea, citind o carte¹⁹. De asemenea, corespondența pe care o întreține cu cei apropiați de la Năsăud și Bistrița și cu Helena Scridon înainte de război și după declanșarea acestuia²⁰, ne înfățișează un cadru militar pentru care meseria armelor a coabitat cu alte preocupări, mai puțin cazone și că ofițerul Porkoláb și-a însușit temeinic reflexe și deprinderi din zona lecturii, a culturii scrise.

Valorile bănești menționate în documentele pe care le-am prezentat surprind, în linii generale, coordonatele situației materiale a unui ofițer din vremea Marelui Război și sunt interesante din perspectivă istorică dacă ținem seama de faptul că avem de-a face cu „averea” unui ofițer care a deținut în perioada 1914 funcții de comandă de înaltă răspundere, la nivelul unităților militare în care a fost încadrat: Regimentul de Infanterie k.u.k. nr. 63 Bistrița și succesiv Regimentul de Infanterie nr. 81 Dej, pentru a fi avansat, în anul 1919, după încadrarea în armata română, la grad de locotenent-colonel. Starea materială a ofițerilor din acele timpuri n-a fost cercetată sistematic, astfel nu dispunem de date cantitative care să ne permită comparații și evaluări cu grad mai mare de finețe, pentru a vedea cum se situează Albert Porkoláb în raport cu alți ofițeri din armata austro-ungară sau din armata română. Este limpede, așa cum am sugerat și mai sus, că ofițerul năsăudean era un om al epocii sale, care și-a însușit o practică deja răspândită la nivelul elitelor române și nu numai, de administrare în sens capitalist a propriilor venituri, cu ajutorul oportunităților

¹⁷ *Ibidem.*

¹⁸ *Ibidem.*

¹⁹ *Un ardelean în Marele Război*, p. 42.

²⁰ *Ibidem.*

oferite de instituțiile financiar-bancare. Veniturile care fac obiectul succesiunii încheiate în 1923 sunt indicatori semnificativi pentru „averea” unui ofițer de la sfârșitul Marelui Război și, în același timp, pentru nivelul de acumulare materială la care putea ajunge un membru al clasei de mijloc dintr-un orașel ardelean de la începutul secolului XX.

La sfârșit, dar nu în ultimul rând, dorim să menționăm un element deosebit de semnificativ, care-l evocă pe Albert Porkoláb, lumea prin care a trecut și „războiul cel mare” în care a luptat, este vorba de mormântul său, identificat de curând în cimitirul romano-catolic din Năsăud²¹. În acest sens, stă mărturie o piatră tombală, pe care sunt inscripționate două nume: primul este cel al lui Karl Porkoláb, cu precizarea perioadei în care a viețuit: 1828–1882. Este vorba de tatăl ofițerului, dedesubtul căruia este trecut numele lui Albert Porkoláb însuși, cu specificarea gradului militar pe care l-a deținut: „obersleutnant” (locotenent-colonel) și anii de viață: 1881–1920²². Cronologia vieții celor doi prezintă câteva inadvertențe, astfel informațiile de care dispunem despre Carol (Karl) Porkoláb rezultă că s-a născut în anul 1835 și a murit în 1883. În cazul fiului său este eronat doar anul nașterii – 1881, data de naștere corectă a lui Albert Porkoláb fiind cea consemnată în registrului botezaților din parohia romano-catolică Năsăud: 19 mai 1880²³. Rămășițele pământești ale lui Albert au fost puse, iată, în mormântul în care-și dormea de câteva decenii somnul de veci tatăl său, pentru ca în felul acesta fiul să fie alături de părinte în eternitate. Adăugată la sursele vizuale pe care ni le-a transmis și la datele privind bunurile care au făcut obiectul procedurii de succesiune în 1923, această informație întrește profilul documentar al unui personaj care face parte din „lumea celor de ieri”, ofițerul năsăudean Albert Porkoláb.

²¹ Identificarea mormântului lui Albert Porkoláb aparține inginerului Ovidiu Maghiar din Năsăud, căruia îi mulțumim și pe această cale pentru sprijinul acordat.

²² Vezi Planșa III, fotografiile realizate de Dumitru Rotari, Năsăud, 2018.

²³ *Un ardelean în Marele Război*, pp. 9–12.

Anexa I

„Dr. VICTOR POP NOTAR PUBLIC ÎN DEJ

/123 r/

VIII. 351

Nr. 393-1922. las

Nr. G 1945/6-1921

EXTRAS

Din procesul verbal dresat în cancelaria lui Victor Pop, notar public în Dej, la 29 Iunie 1923, cu ocaziunea dezbaterei eredității lui Porcolab Albert decedat în Cluj la 18 Februarie 1920 lăsând testament. Cei interesați au făcut următoarea

ÎMPĂRȚEALĂ:

Ereditatea constă din:

I. Active:

A. Mobile în preț de	29 830 Lei
B. Imobile în preț de	nimic
Suma totală a activelor	29 830 Lei
II. Pasive în suma de	<u>6000 Lei</u>
Valoarea curată a eredității	23 830 Lei

Erezii legitimi sunt:

I. Unchiu după tatăl defunctului

1. Porcolab Magdolna măr<itată> Boga Francisc, a decedat, ererii ei sunt copiii ei:

a/1 Boga Roza, văd<uva> lui Vasilie Anton

b. Boga Magdolna măr<itată>Cira George

c. Boga Berta

II. Unchiu după mama defunctului

a. Steinbach Papi, măr<itată> Kublicica, a decedat, eredele ei e fiul ei.

a/1. Kublica Francisc.

b. Weisz Barta măr<itată> Anton

c. Weisz Roza măr<itată> Lupu

d. Weisz Leopold

e. Weisz Gustav

f. Weisz Iosif

Erezii testamentari sunt: Familia lui Ovsanescki Francisc și văduva Molnar Rozina născ<ută> Gross.

Domnul Francisc Ovseneschi și Doamna văd<uva> Molnar /123 v/ Rozina predau că mobilele toate le-au primit deja.

Cei prezenți predeau ca Doamna văd<uvă> Friedrich Goldschmidt din ereditate nu prezintă nimic.

Întreaga ereditate mobilă precum și banii pretențiunile ale defunctului și ce s-au luat la inventar să se predea astfel:

2/12 parte pe Rozalia Boga văd<uva> lui Anton Vasilica

2/12-a parte pe Boga Magdolna măr<itată> George Cira

2/12-a parte pe Boga Berta

2/12 parte lui Francisc Coblicica

2/12-a parte pe văd<uva> Weis Berta măr<itată> Anton Nicul<lipsește

în orig. *continaurea textului*>

2/12-a parte lui Weis Roza văd<uva> lui Lupu Petru

1/12-a parte e Weisz Gustav

1/12-a parte pe Weis Iosif

cu drept de proprietate.

Cei prezenți predau mai departe ca Francisc Ovsaneschi au căpătat din averea defunctului următoarele obiecte luate la inventar în Bistrița sub pozițiile 1.7.8.9.10.11.12.13.14.15. în suma de 630 Lei iar din obiectele luate la inventar în Bistrița Doamna văd<uvă> Molnar au primit obiectele de sub pozițiile 2.3.4.5.6. în preț de 440 Lei.

Despre predarea eredității se vor aviza:

1. Administrația financiară Dej cu somarea ca procentul să-l demăsure și despre aceasta în 30 de zile să avizeze judecătoria aceasta.

2. Oficiul cărților funduare Dej după ridicarea <lipsește în orig. *continaurea textului*>

3. Judecătoria de ocol Dej ca judecătorie succesorală

4. Dr. Victor Pop notar public în Dej cu provocarea la numărul 393-1922

5. Cira George pentru Rozalia Boga Magdolna și Berta Boga Bistrița

6. Pentru Weis Berta, Roza, Leopold, Gustav, Iosif, Domnul Lupu Teofil Năsăud.

7. Francisc Ovsaneschi colonel, Bistrița, str. Regina Maria, nr. 22”.

*

**

INVENTAR

Luat în /Aufgenommen in/ Bistrița la /am/ 13 Iunie 1923 după ereditatea lui /vom Nachlases/ Porcolab Albert locuitor în comuna /Einwohner der Gemeinde/ Dej repauzat la /gestorben am/ 18 Februarie 1920 în Cluj.

Fiind de față /Gegenwartig/:

Schlesiger Gustav Cira George

Inventator /als inventarierendes Organ./

Poziției des pos- tens	bucăților der stücke	Descrierea obiectului Benennung des Gegenstan- des	Prețul statorit/ după poziții su- mar einzeln zusammen			
			Lei	Bani	Lei	Bani
Nr.						
		Starea activă:				
		1. Averea mobilă:				
1	1	masă de scris			200	-
2	2	dulap			300	-
3	1	Etager			25	-
4	1	masa rotund<ă>			50	-
5	1	o icoană			5	-
6	1	Kofer			50	-
7	1	Kofer cu cartie			10	-
8	2	nadragi			100	-
9	1	timica			100	-
10	1	bluza			60	-
11	5	Ștergare			50	-
12	3	Cămașă			30	-
13	1	ceas de aur cu lanț			250	-
14	1	- - - fără -			150	-
15	1	tabachere			30	-
16	1	libel de depunere la banca Tg. Mureș nr. 1611 bani gata			9650	70
17		bani gata la Clinică în Cluj la nr. 2608/19-20			560	
		laolaltă			11620	70
		2. Averea imobilă				
		./.				
		Starea pasivă:				

		Spesele de înmormântare și transportarea în Năsăud			6000	
		rămân			5620	70

Încheiat și subscriș:

G. Schlesinger m. p.

George Cira m. p.
inventator

Pentru autentificare:

<semnătură olografă>
oficiant.

Titu Anton m. p.

Spesele inventarului solvite din partea erezilor.

D. c. m. s.

/L. S./ Mureșan m. p.

Pentru autentificare:

<semnătură olografă>
Oficiant”.

*

**

Nr. G 1945/ 6
1921

LELTÁR

Felvétetett Năsăud 1922 ik évi Martie ho 25 n Cluj 1920 ik Februar ho 18 n végrendelet hátrahagyása cu elhalt Albert Porcolab hagyatékáról Năsăud kir járásb iroság mint hagyáteki biroság G. 418/1922 számú végzése folytán.

Jelenlevők:

A hatóság részéről:
Ioan Muresian secr. Dumitru Nascuțiu
Titu Anton, Teofil Lupu
prețuitor.

Az érdekeltek részéről:
George Chira,

Tétel	Darab	A tárgy megnevezése	becsérték				Jegyzet
			Tételenként		összesen		
szám			Lei	Bani	Lei	Bani	
1	1	I. Starea activă A. Mobile Veșminte și albituri: un rând de haine milită- rești	600				uniformă ungară
2	1	un rând -- de vară vechi	200				uniformă ungară
3	1	---- de vară	300				uniformă ungară
4	1	----	400				uniformă româ- nească
5	1	----	400				uniformă româ- nească
6	1	----	400				uniformă româ- nească
7	1	Pelerină veche	100				
8	1	o manta mil<itară> austro- ung<ară>	800				
9	1	--- românească	400				
10	1	Un rând de haine civile	700				
11	1	Palton civil	200				
12	3	Capele militărești	100				
13	1	pălărie civilă	60				
14	4	buc<ăți> cămeși de zi a/30 lei	120				
15	2	--- noapte a/20 lei	40				
16	4	- ismene a/15 lei	60				
17	5	ștergare vechi a/10 lei	50				

18	14	batiste vechi a/4 lei	56				
19	10	păr<echi> ciorapi a 6 Lei	60				
20	2	păr<echi> ghetete vechi a/100 Lei	200				
21	1	păr<eche> cămăși de piele	80				
22	1	- ciobote	200				
23	1	centură	20				
24	1	sabie ung<urească> veche	5				
25	1	baionetă veche	5				
26	13	păr<echi> manjete vechi a/3	39				
27	17	gulere vechi a/50 bani	8	50			
28		Instrumente de vas vechi	15				
29	1	oglină mică	5				
30	2	portmoneie a/15 Lei	30				
31	1	o perie de haine	5				
32	2	cufere vechi a/30 Lei	60				
1		b/Depuneri: La banca „Mercur” în Năsăud o depunere de lib. nr. 1775	7500				
1	5	c/Obligarii buc<ăți> oblig<ațiuni> de împrumut de război roman a/500 n-rii 7707-7711	2500				
2	1	1 buc<ată> oblig<ațiune> de împr<umut> de (război) roman nr. 1814	2500				
		Mobile laolaltă II. Starea pasivă Nimic.	18218	50			

Rămâne deci ereditatea curată 18218 lei 50 bani, adică Optsprezece mii două sute optsprezece lei 50 bani.

D. c. m. s.

Ioan Mureșan m. p. secr<etar> adm<inistrativ>
Dumitru Nascuțiu prețuitor

George Cira m. p.
Teofil Lupu

**“THE ASSETS” OF AN OFFICER FROM ARDEAL
- ALBERT PORKOLÁB FROM NĂSĂUD**

- Abstract -

In the present study the author wants to complete the information and the photographic images presented in the book “*Un ardelean în Marele Război – Albert Porkolab (1880–1920)*”, about the officer Albert Porkolab from Năsăud, a participant in World War I as an officer in the Austrian army – in the 63rd Infantry Regiment from Bistrița, and later in the Romanian Army, in the 81st Infantry Regiment Dej.

In the current study, several documents issued in 1923, two years after the death of Albert Porkolab, were presented and analysed, on the occasion of the officer succession and of his personal assets division, to the benefit of his close relatives in Bistrița and Năsăud.

**„LE PATRIMOINE” D'UN OFFICIER D'ARDEAL
- ALBERT PORKOLÁB DE NĂSĂUD**

- Résumé -

Dans la présente étude, l’auteur veut compléter l’information et les photographies présentées dans le livre «*Un ardelean în Marele Război – Albert Porkolab (1880–1920)*», sur l’officier Albert Porkolab de Năsăud, un participant à la Première Guerre mondiale et un officier dans l’armée autrichienne – dans le 63ème Régiment d’infanterie de Bistrița, et plus tard dans l’armée roumaine, dans le 81ème Régiment d’infanterie de Dej.

Dans la présente étude, plusieurs documents publiés en 1923, deux ans après la mort d’Albert Porkolab, ont été présentés et analysés, à l’occasion de la succession et du partage de son patrimoine personnel, au profit de ses proches de Bistrița et de Năsăud.

Barcalal
T. G.

Der Geist

des

katholischen Kultus.

Eine Darstellung

der kirchlichen Personen, Orte, Geräthe, Handlungen und
Beiten in ihrem Bezuge auf die katholische Lehre.

Für die katholische Jugend und für alle gebildeten Christen.

Von

Math. Terklau,

Weltpriester der Wiener Erzdiözese und Pfarrer in Städteldorf am Wagram.

~~~~~  
**Be h n t e A u f l a g e .**  
~~~~~

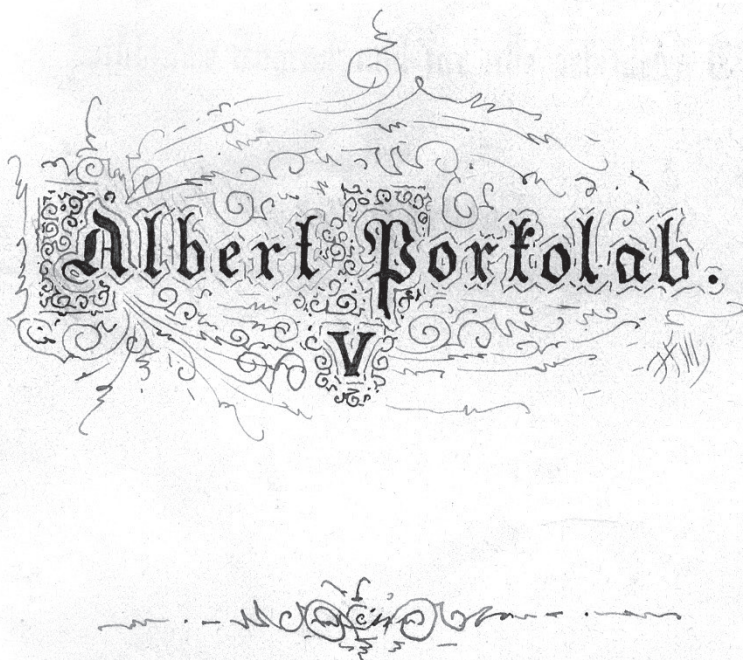
W i e n .

Druck und Verlag von Carl Gerold's Sohn.

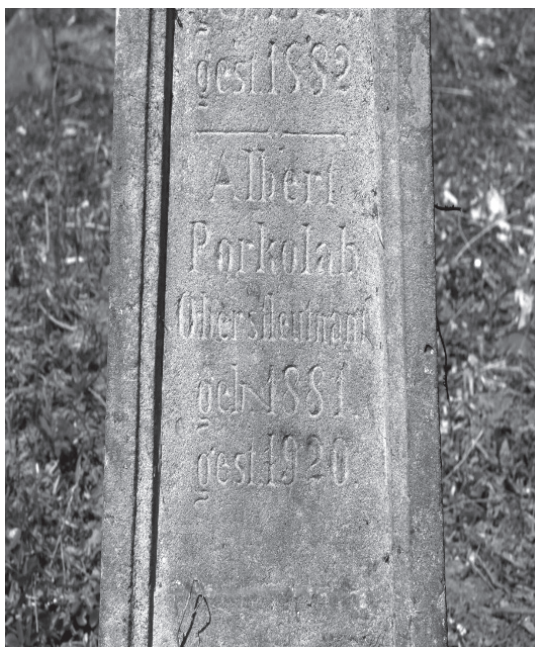
1875.

Planșa I - Pagina de titlu a unei cărți din biblioteca lui
Albert Porkolab, cu semnătura proprietarului.

Ex libris

Planșa II - Ex libris, aplicat pe cărțile din biblioteca lui Albert Porkolab.

Plansa I – Mormântul lui Albert Porkolab, identificat în cimitirul romano-catolic din Năsăud.

